

Beskæftigelsesindsatsen i Østdanmark

2011

BESKÆFTIGELSESRÅDET
BESKÆFTIGELSESGREGION
HOVEDSTADEN & SJÆLLAND

Indhold

→ **Flest mulige skal være aktive på arbejdsmarkedet**
3

Den aktive og tidlige indsats fastholdes
5

4 ministermål i beskæftigelsesindsatsen i 2011
6

Ministermål 1
En tidlig aktiv indsats
– og forebyggelse af langtidsledighed
7

Ministermål 2
Færre på varig forsørgelse
8

Ministermål 3
Unge i uddannelse eller job
9

Ministermål 4
Fortsat fokus på indsatsen for ikke-vestlige
nydanskere
10

Flest mulige skal være aktive på arbejdsmarkedet

Udviklingen på arbejdsmarkedet i Østdanmark er fortsat præget af den økonomiske afmatning. Ledigheden forudses at stige i resten af 2010 og ind i 2011, men i en lavere takt end hidtil. Den stigende ledighed rammer nu bredere - på køn, alder, brancher og uddannelsesniveau - end i starten af afmatningen.

Beskæftigelsesindsatsen fokuserer på at fastholde den aktive og individuelle linje. Hidtil er det lykkedes relativt godt - når man ser bort fra virkningerne af krisen - at få de mere arbejdsmarkedsparete i beskæftigelse. Men samtidig har vi selv under højkonjunkturen haft et relativt højt antal personer, som er ikke-arbejdsmarkedsparete eller på permanent forsørgelse.

Denne udvikling skal vendes. Derfor har Beskæftigelsesministeren fastsat et særskilt mål for at begrænse tilgangen til permanent forsørgelse. Flest mulige borgere bør have en chance for en plads på arbejdsmarkedet.

Det kan lyde som et paradoks, at vi i en tid med stigende ledighed holder fast i nødvendigheden af at få øget arbejdsudbuddet og i advarslen om mangel på kvalificeret arbejdskraft i årene fremover.

Vi står imidlertid over for en demografisk udfordring. De kommende år forlader store årgange arbejdsmarkedet for at gå på pension, mens mindre årgange af unge træder ind på arbejdsmarkedet. Især det offentlige område står over for en stor afgang af medarbejdere.

Om få år bliver der igen brug for alle på arbejdsmarkedet.

Også af den grund er der behov for at begrænse tilgangen til varige ydelser især førtidspension og fleksjob.

Beskæftigelsesministeren har for 2011 som et nyt mål fastsat, at antallet af personer på permanente forsørgelsesordninger begrænses mest muligt. Tilgangen til især førtidspension - men også fleksjob - bremses. Ingen - og slet ikke unge - må unødigt komme på passiv forsørgelse, hvis en aktiv indsats kan forebygge det.

Det andet nye ministermål er, at antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse begrænses mest muligt. Det handler både om, at der er brug for nydanskerne på arbejdsmarkedet, og at flest mulige nydanskere får mulighed for at blive en aktiv del af arbejdsmarkedet.

Med Kontrakt 2011 fastsætter Det regionale Beskæftigelsesråd og Beskæftigelsesregionen de regionale resultatniveauer for 2011. Det er så op til kommunerne i beskæftigelsesplanerne for 2011 at prioritere og dimensionere indsatsen i den enkelte kommune.

Vi vil opfordre kommunerne til at prioritere beskæftigelsesindsatsen, så målene bliver ambitiøse og indsatsen effektiv.

PETER KAY MORTENSEN
Formand for Det regionale
Beskæftigelsesråd

JAN HENDELIOWITZ
Regionsdirektør
Beskæftigelsesregion Hovedstaden
& Sjælland

Den aktive og tidlige indsats fastholdes

Opgaven for jobcentrene er her og nu at afhjælpe følgevirkningerne af den stigende ledighed og at hjælpe personer på offentlig forsørgelse i arbejde. Der er – trods krisen – mange jobåbninger, så en tidlig intensiv indsats med fokus på jobsøgning prioriteres.

Jobsøgning og indsats rettes mod områder med gode beskæftigelsesmuligheder. Manglen på arbejdskraft er reduceret, men virksomhederne melder fortsat om mangel på en række områder fx pædagoger, sygeplejersker, butikspersonale, kokke/tjenere samt personer med særlige IT-kundskaber.

De kommende års store tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet vil ikke umiddelbart blive modsvaret af tilgang af de yngre årgange. Det kan føre til mangel på faglært arbejdskraft og arbejdskraft med visse lange videregående uddannelser.

Unge uden uddannelse motiveres til at begynde en kompetencegivende uddannelse

Indsatsen tilpasses og målrettes de forskellige målgrupper. Fx må unge uden uddannelse motiveres til og understøttes i at gennemføre en kompetencegivende uddannelse. De senere års udvikling, hvor en stor andel unge ikke gennemfører en kompetencegivende uddannelse, bør vendes. Især de unge mænd har et uddannelsesefterslæb.

For borgere, der ikke umiddelbart er parate til job, handler det om gennem en aktiv indsats at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet, så andelen af personer på offentlig forsørgelse nedbringes. Fokus i indsatsen for ikke-arbejdsmarkedsparete er på håndholdt og virksomhedsrettet indsats.

Hver femte i den erhvervsaktive alder er på offentlig forsørgelse.

Stigende langtidsledighed

Langtidsledigheden er fortsat på et relativt lavt niveau, men er stigende, og stigningen risikerer at fortsætte. Især nydanskere fra ikke-vestlige lande, som bliver ledige, har risiko for langtidsledighed. Det gælder ligeledes de unge og de ældre – 25-29-årige og 55-59-årige – på arbejdsmarkedet. 3 ud af 4 ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere er langtidsledige og har således været ledige i mere end 80 procent af det seneste år.

I foråret 2010 tages den nye forenk- lede matchmodel med 3 matchkatego- rier i brug, og den dækker alle jobcen- trets målgrupper. Fremover bliver det ikke den enkeltes ydelse, men i stedet vedkommendes situation på arbejds- markedet og behov for en beskæfti- gelsesrettet indsats, der bestemmer matchgruppen. Modellen synliggør alle de borgere, der kan arbejde – uanset hvilken ydelse de modtager. Den nye matchkategorisering medfører ingen ændringer i de rettigheder og pligter, der gælder for borgerne.

Ministermål

4 MINISTERMÅL i beskæftigelsesindsatsen i 2011

Beskæftigelsesministeren har udmeldt følgende mål for indsatsen i 2011:

- 1.** Jobcentrene skal sikre, at antallet af ledige med mere end tre måneders sammenhængende offentlig forsørgelse (arbejdskraftreserven) begrænses mest muligt.
- 2.** Jobcentrene skal sikre, at antallet af personer på permanente forsørgelsesordninger (ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension) begrænses mest muligt.
- 3.** Jobcentrene skal sikre, at antallet af unge under 30 år på offentlig forsørgelse begrænses mest muligt.
- 4.** Jobcentrene skal sikre, at antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse begrænses mest muligt.

Sygefravær udgår som ministermål. Udviklingen i sygefraværet over 26 uger er vendt, og de nye regler på sygefraværsområdet vurderes at bidrage til en fortsat positiv udvikling. For jobcentrene er det fortsat vigtigt at fastholde en aktiv indsats med tidlig kontakt og aktive tilbud, så sygemeldte fastholdes på arbejdsmarkedet. Det vil samtidig medvirke til at begrænse tilgangen til permanent forsørgelse, hvor sygedagpengeområdet er en stor bidragsyder.

Løbende dialog med jobcentrene

Beskæftigelsesregionen vil i den løbende dialog med jobcentrene understøtte gode resultater i beskæftigelsesindsatsen med fokus på de fire ministermål. Det sker ved opfølgning på resultaterne af indsatsen, formidling af viden om udviklingen på arbejdsmarkedet og udbredelse af best practice, baseret på viden om indsats, der virker.

En tidlig aktiv indsats – og forebyggelse af langtidsledighed

Ministermål

Jobcentrene skal sikre, at antallet af ledige med mere end 3 måneders sammenhængende offentlig forsørgelse (arbejdskraftreserven) begrænses mest muligt.

Antallet af personer i arbejdskraftreserven begrænses til 51.240* personer i december 2011, svarende til en stigning på max. 10,4 pct. fra november 2009 til december 2011.

Arbejdskraftreserven i Østdanmark var ved udgangen af 2009 godt 50.000. Arbejdskraftreserven steg i 2009 med ca. 22.000 – svarende til en stigning på 82 procent. Flere og flere bliver således fastholdt længere tid i ledighed. Mandlige modtagere af arbejdsløshedsdagpenge udgør en tredjedel af den samlede arbejdskraftreserve.

Indsatsen i jobcentrene fokuserer på en tidlig intensiv og forebyggende indsats, så tilgangen til arbejdskraftreserven begrænses. Samtidig forebygger jobcentret langtidsledighed og modvirker til, at personer med mere end 3 måneders sammenhængende ledighed bliver fastholdt i langtidsledighed.

Den tidlige og forebyggende indsats fokuserer på jobsøgning og på at bringe de ledige hurtigt tilbage i job. Der er fortsat stor omsætning af job på arbejdsmarkedet og hele tiden ledige job, som synliggøres for de ledige.

Den aktive og afhjælpende indsats bør især fokusere på virksomhedsrettet aktivering og opkvalificering af ikke-faglærte til områder med mangel på arbejdskraft, herunder anvendelse af voksenlærlingeordningen.

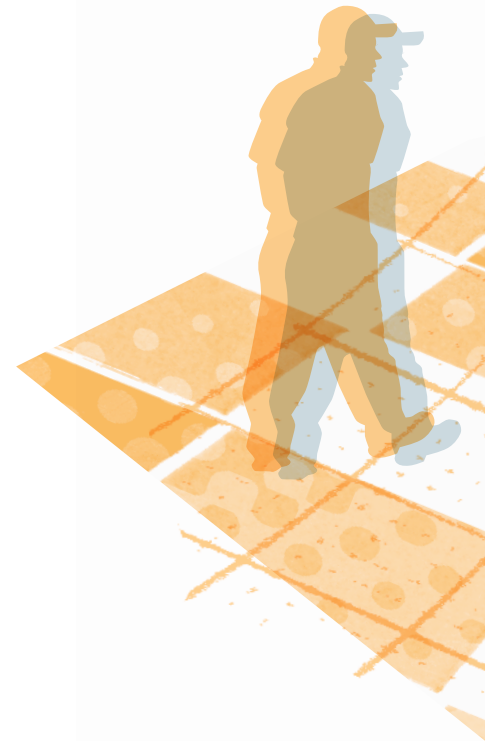
Jobcentrene bør have særligt fokus på tre grupper, som fylder meget i arbejdskraftreserven:

- Mandlige dagpengemodtagere
- Nydanskere fra ikke-vestlige lande
- Medlemmer af 3F og HKs a-kasser samt Kristelig A-kasse

* Opgørelsen af Arbejdskraftreserven er ændret i forhold til tidligere.

Den nye opgørelse tæller også deltidsledige med, og samtidig skal ledige have været uden offentlig forsørgelse i 4 uger for at ryge ud af arbejdskraftreserven.

Antallet af ledige i arbejdskraftreserven er derfor væsentligt højere end hidtil, og tallene kan ikke sammenlignes med tidligere opgørelser.

2

Færre på varig forsørgelse

Ministermål

Jobcentrene skal sikre, at antallet af personer på permanente forsørgelsesordninger (ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension) begrænses mest muligt.

! Antallet af personer på permanente offentlige forsørgelsesordninger skal begrænses til 121.200 i 2011, det vil sige uændret i forhold til niveauet for december 2009.

Godt 121.000 var i december 2009 på førtidspension, ledighedsydelse eller i fleksjob i Østdanmark, og antallet har været stort set uændret det seneste år. Mere end 7 pct. af alle i den erhvervsaktive alder er på permanent forsørgelse.

Langt den største gruppe – 99.500 – er på førtidspension. Antallet af personer på førtidspension er faldet lidt i forhold i 2008, mens antallet af personer i fleksjob og på ledighedsydelse steg i 2009.

Beskæftigelsesindsatsen skal være med til at sikre det størst mulige arbejdsudbud og undgå, at personer kommer unødigt på varig offentlig forsørgelse. Det er især vigtigt at begrænse tilgangen til førtidspension, da førtidspensionister udgør langt den største gruppe.

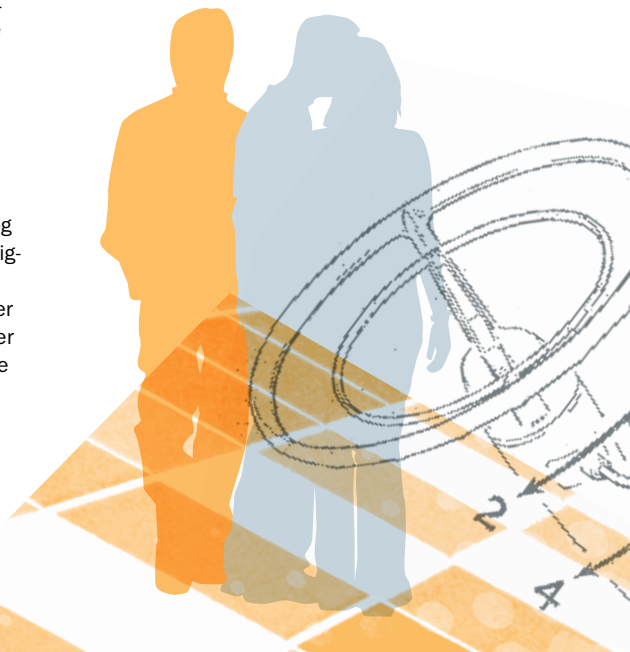
Jobcentrenes indsats for at begrænse antallet koncentrerer primært om at begrænse tilgangen til permanente forsørgelsesordninger og i stedet fastholde flest muligt på arbejdsmarkedet. Knap 1/3 af nye førtidspensionister har ikke deltaget i en beskæftigelsesrettet foranstaltning forud for førtidspensionen.

Psykiske lidelser er årsag til næsten halvdelen af alle nytilkendte førtidspensioner i Østdanmark. Også lidelser i bevægeapparatet er årsag til, at mange kommer på førtidspension. Et særligt fokus på personer med disse lidelser er vigtigt.

Jobcentrene kan styrke brugen af virksomhedscentre, mentorer og handicapkompenserende ordninger i aktiveringsindsatsen. Indsatsen bør være tidlig, intensiv og håndholdt – og fokusere på den enkelte borgers muligheder frem for begrænsninger. For sygemeldte kan delvise raskmeldinger og handicapkompenserende ordninger være med til at sikre deres vej tilbage til arbejde.

Jobcentrene skal have særligt fokus på de grupper, som har forøget risiko for at komme på førtidspension eller i fleksjob:

- Modtagere af sygedagpenge
- Ikke-jobklare kontant- og starthjælpsmodtagere
- Personer over 50 år
- Nydanskere fra ikke-vestlige lande

3

Unge i uddannelse eller job

Ministermål

Jobcentrene skal sikre, at antallet af unge under 30 år på offentlig forsørgelse begrænses mest muligt.

Antallet af unge under 30 år på offentlig forsørgelse begrænses til 41.070 personer i december 2011, svarende til en stigning på 6,3 pct. fra december 2009 til december 2011.

38.400 (omregnet til fuldtidspersoner) under 30 år var i december 2009 på offentlig forsørgelse i Østdanmark. Antallet af unge på overførselsindkomst er steget med ca. 8.000 (fuldtidspersoner) – svarende til en stigning på 26 procent - i 2009.

De tre største grupper af unge under 30 år er:

- 10.300 jobklare på kontant- eller starthjælp
- 8.800 ikke-jobklare på kontant- eller starthjælp
- 8.600 på arbejdsløshedsdagpenge

De unge på arbejdsløshedsdagpenge og på kontant- og starthjælp udgør 72 procent af alle unge på offentlig forsørgelse. Antallet af unge dagpengemodtagere steg i 2009 med 81,3 procent, mens antallet af jobklare kontant- og starthjælpsmodtagere steg med 37,2 procent.

Indsatsen for de unge sikrer, at de bevarer tilknytningen til arbejdsmarkedet og undgår at blive fastholdt på offentlig forsørgelse. Unge uden uddannelse motiveres til at påbegynde og gennemføre en kompetencegivende uddannelse, og jobcentrene bør styrke brugen af uddannelsespålæg til de unge. De unge mænd og især unge mænd med ikke-vestlig baggrund får i langt mindre grad end de unge kvinder en uddannelse.

Med en uddannelse styrker de unge deres muligheder på fremtidens arbejdsmarked, da virksomhederne i stigende grad efterspørger uddannet arbejdskraft. Uddannelse er således forudsætningen for varig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed til selvforsørgelse. For unge over 25 år kan voksenlærlingeordningen være en god mulighed for at få en faglært uddannelse.

For jobklare unge fokuserer indsatsen i jobcentrene på en tidlig og aktiv indsats, der bringer den unge hurtigt tilbage i job eller ordinær uddannelse. For unge nyledige med en faglært eller videregående uddannelse er målet hurtigst muligt i job, så de undgår at få forældede kvalifikationer gennem lang tids ledighed.

For unge længere væk fra arbejdsmarkedet er fokus især på virksomhedsrettet indsats, herunder anvendelse af mentorer og virksomhedscentre. Derudover fokuseres der på at styrke de svageste unges basale skolekundskaber, så de kan påbegynde og gennemføre en kompetencegivende uddannelse.

Jobcentrene skal have særligt fokus på:

- Unge uden uddannelse
- Unge med ikke-vestlig baggrund
- Unge nyledige med en faglært eller videregående uddannelse

4

Fortsat fokus på indsatsen for ikke-vestlige nydanskere

Ministermål

Jobcentrene skal sikre, at antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse begrænses mest muligt.

Antallet af ikke-vestlige nydanskere på offentlig forsørgelse begrænses til 45.875 personer i december 2011, svarende til en stigning på 5,5 pct. fra december 2009 til december 2011.

43.200 nydanskere (omregnet til fuldtidspersoner) fra ikke-vestlige lande var i december 2009 på offentlig forsørgelse i Østdanmark. Antallet er steget godt 4.000 – svarende til en stigning på 10,3 procent – i 2009. Over halvdelen af alle nydanskere på offentlig forsørgelse bor i Østdanmark, så mange jobcentre har en særlig udfordring på dette område.

Nydanskere fra ikke-vestlige lande har imidlertid klaret sig relativt godt på arbejdsmarkedet de senere år. Alligevel er gruppen fortsat overrepræsenteret på de fleste offentlige forsørgelsesydelse.

13.000 førtidspensionister og 10.400 ikke-jobklare kontant- og starthjælpsmodtagere udgør de to største grupper af ikke-vestlige nydanskere på offentlig forsørgelse. Til sammen udgør de to grupper over halvdelen af ikke-vestlige nydanskere på offentlig forsørgelse. For både førtidspensionister og en del af de ikke-jobklare kontant- og starthjælpsmodtagere gælder, at de er langt fra arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedsparete nydanskere vil få en indsats med fokus på tidlig og aktiv kontakt, der bringer dem hurtigt tilbage i job. For nydanskere længere væk fra arbejdsmarkedet fokuseres på en mere håndholdt og helhedsorienteret indsats, der dels afklarer deres arbejdsmarkedspotentiale, dels medvirker til at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet.

For unge nydanskere, som ikke er uddannelsesparate, kan det være aktuelt med forkvalificeringsforløb og virksomhedspraktik, så de bringes nærmere en uddannelse. For nydanskere over 25 år kan voksenlærlingeordningen være en god mulighed.

Det er vigtigt at målrette indsatsen i forhold til de enkelte målgrupper og problemstillinger, herunder differentiere mellem indvandrer- og efterkommergrupper. Brugen af mentorordningen bør styrkes især for de svagere grupper.

Jobcentrene skal have særligt fokus på:

- De 30-49-årige
- De ikke-jobklare kontant- og starthjælpsmodtagere
- Unge mænd uden uddannelse

Beskæftigelsesindsatsen i Østdanmark

2011

April 2010

Det Regionale Beskæftigelsesråd
Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland
Universitetsvej 2
4000 Roskilde
Tlf.: 72 22 34 00
E-mail: brhs@ams.dk
www.brhovedstadensjaelland.dk